

Overweging 22e zondag door het jaar

Thema: Niet van staal

Lezingen: Jeremia 20,7-9 en Matteüs 16,21-27

Zondag 3 september 2023 Joost Koopmans osa

Hij wilde na de middelbare school naar de tekenacademie, hij had er talent genoeg voor.

Maar zijn vader zei: "Daar kun je later de kost niet mee verdienen", dus volgde hij zijn 2^e interesse en ging naar de technische universiteit.

Hij kreeg een baan, maar na een paar jaar kwam hij door een ongeval in de ziektewet: en in de 5 maanden dat hij aan huis gebonden was, kwam het oude talent weer boven, en rijpte het idee alsnog om naar de tekenacademie te gaan. Toen en daarna begon hij pas echt te leven. Eerst luisterde hij naar zijn vader en volgde zijn verstand, later volgde hij vooral zijn hart.

Zo gaat het ook vaak met iemand die roeping voelt: een innerlijke drijfveer of diepe overtuiging, waardoor je je wilt inzetten voor een bepaald doel. De moeite die je ervoor moet doen, weegt niet op tegen de drang om het te realiseren.

Integendeel: die drijfveer is precies datgene wat je leven zinvol maakt. Als we onze idealen kunnen realiseren, krijgen we een kracht om vol te houden. Maar dat wil niet zeggen dat het altijd meezit. Soms ondervinden we tegenwerking. Omstanders oefenen kritiek uit en vragen waar je nu eigenlijk mee bezig bent: "Jij met je idealen!"

Jeremia is zo'n profeet die zware kritiek te verduren krijgt en nauwelijks gehoor vindt. "Waar doe ik het allemaal voor?" denkt hij dan. Een vraag die ons bekend in de oren klinkt. We zijn bereid om ons voor de goede zaak in te zetten, maar soms wordt het ons teveel, omdat we nauwelijks waardering krijgen of te weinig resultaat zien.

Het ergste, dat je dan kan overkomen is, dat je je ideaal, je roeping opgeeft en dus je hart uit je leven haalt. Dat doet Jeremia als hij alleen maar zijn verstand gebruikt.

Kijk maar naar de tekst: "Soms denk ik: ik wil er niet meer van weten, ik spreek niet meer in zijn naam'.

Als hij zijn verstand laat spreken, kapt hij ermee.

"Maar", zegt hij er meteen achteraan, "Dan laait er een vuur op in mijn hart: ik doe moeite om het in bedwang te houden, maar het lukt me niet".

Als hij zijn hart laat spreken, blijft hij trouw aan zijn roeping en blijft hij doen wat hij als zijn taak ziet: blijven roepen en vragen, bidden en aandringen om een rechtvaardige samenleving!

Doen wat je hart je ingeeft is vaak niet het verstandigst. Want: 'je kunt er de kost niet mee verdienen', of je ondervindt kritiek. Maar ze zijn er gelukkig wel: mensen die naast hun verstand vooral ook hun hart laten spreken.

Ik denk bijv. terug aan dominee Martin Luther King die op 28 augustus 1963 – nu dus 60 jaar geleden – zijn beroemd geworden toespraak 'I have a dream' hield. "Ik droom ervan", zo zei hij onder andere: "dat mijn drie kleine kinderen straks niet meer worden beoordeeld op hun huidskleur, maar op hun karakter". Door zijn geweldloos verzet tegen racisme en discriminatie maakte hij veel vijanden onder de witte Amerikanen, maar ook onder de zwarten die geweld met geweld wilden beantwoorden.

"We moeten geweldloos leven, anders gaan we ten onder", zo leerde hij. Maar door zijn tegenstanders en vele dreigtelefoontjes bracht hij nachten vol vertwijfeling en angsten door. Op enig moment hoorde hij een stem in zijn hart die zei: "ik sta aan je zijde", en toen verdween zijn angst. In 1968 werd hij vermoord op 39-jarige leeftijd. De avond tevoren had hij nog gezegd: "Net als iedereen wil ik graag lang leven. Maar ik maak me geen zorgen meer, ik wil alleen Gods wil laten geschieden."

Gelukkig zijn ze ook dichtbij, mensen in eigen buurt, die naast hun verstand vooral ook hun hart laten spreken:

- denk bijvoorbeeld aan de buurtvader die soms erg baalt van die hangjongeren, maar ze toch niet in de steek laat en hun leert omgaan met hun vrije tijd..
- en dan de zussen die hun terminale broer dag in dag uit komen opzoeken en helpen, al duurt zijn einde nog zo lang. "Wat heb je eraan", zeggen sommigen, "hij kent je nauwelijks meer", maar zij volgen hun hart en gaan ..
- denk ook aan die juffen en meesters met een klas vol gevluchte getraumatiseerde kinderen: zij proberen hen weer een positief zelfbeeld te geven, ook al lijkt het onbegonnen werk ..

Geen enkele samenleving kan zonder zulke mensen die vooral hun hart laten preken, God is op zoek naar hen, hij zoekt bouwers voor zijn samenleving. Hij wakkert ook in jou dat verborgen vonkje aan, zodat het en laaiend vuur wordt.

Petrus was ook zo iemand met een vuur in zijn hart.

Behalve vandaag, Vandaag geeft hij zijn verstand de voorrang.

“Ga niet naar Jeruzalem, Jezus, want daar hebben ze het op je gemunt. Gebruik je verstand!”

Het is het duiveltje in Petrus dat Jezus probeert weg te halen van zijn roeping. Die noemt hem dan ook ‘een steen des aanstoots’.

Je verstand gebruiken is dikwijls de gemakkelijke weg kiezen.

Je hart volgen brengt risico’s met zich mee en is soms een heel kruis ...

Daarom zegt Jezus: “wie mij wil volgen, moet zijn kruis willen dragen”.